

даде. Послѣ пъкъ — боеве, опълчевците, русите биятъ се; послѣ пъкъ страхове, бѣганета — кланета... Тогава ми изгорѣ сичко въ пожара. Отъ топава веки станахъ половина човѣкъ, изгубихъ се...

Старецътъ се впусна на дълго и широко да рассказва за опропастяването си; безъ четъ обстоятелства по това приключение сега се будяхъ въ ума му; той изряждаше сичките подробности по катастрофата, както и едно по едно стоките, притежанията и цѣнностите си, станали плѣчка на грабежа и пожара. И колкото повече рассказваше, толко съ повече се увеличаше въ тия горчиви въспоминания. Очевидно, личната катастрофа затъмняваше общата; прѣдишните въсторги и ликуванета отъ появата на освободителните войски, се забравяха прѣдъ нещастието му, послѣдвало слѣдъ отстѫпленето имъ. Началото и развитието на драмата и крайната ѝ развѣзка, се губѣха прѣдъ този кървавъ епизодъ, който зафащаше въ душата му сичкото мѣсто. За тоя бѣденъ старецъ освободението на България, като че не влязаше много въ смѣтката му, както и колосалните жертви на Русия — за него само едно бѣше истинно и важеше: загубата на къщата му, дюкяна му и стоката му.

Това съвършенно отсѫтствие на ентузиазъмъ, той тѣсенъ, дори жестокъ egoизъмъ на добрил човѣкъ наскърбихъ писателя.

Той испита да прѣнесе разговора на по-ясна почва, на другъ моментъ отъ тая война и поиска да чуе нѣщо отъ чича Танаска за второто окончателно отърваване на родния му градъ отъ турцитѣ.

— Когато се върнахме ли, ва другата година? — пое чично Танаско, — азъ, смѣй ми се, ако щепъ, пакъ останахъ голъ! Заварихме, че турцитѣ избѣгали, оставили, сичко: покъщнина, стока, добитъкъ. Отъ дѣ ми стана нѣщо — па лѣгай та се разболѣй! Разболѣхъ се тамамъ тогава, господине! Сички, като мене изгорѣли, дѣто се върнахъ